

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ,
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ
ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΩΝ
ΤΜΗΜΑ Α'

Ταχ. Δ/ση : Α. Παπανδρέου 37
 Τ.Κ. – Πόλη : 151 80 Μαρούσι
 Ιστοσελίδα : www.minedu.gov.gr
 Πληροφορίες : Θ.Γραμμένου, Ολ.Μαραγκού
 Τηλέφωνα : 210-3442100
 FAX : 2103442077

Βαθμός Ασφαλείας:
Να διατηρηθεί μέχρι

Μαρούσι, 28-4-2016

Αρ. πρωτοκόλλου: Φ.151/ 72085 /Α5

ΕΠΕΙΓΟΝ

ΠΡΟΣ : 1) Περιφ. Δ/ντές Εκπ/σης
 2) Δ/νσεις Δ.Ε
 3) Προέδρους Βαθμολογικών Κέντρων ΕΠΑΛ
 και Προέδρους Ειδικών Εξεταστικών
 Κέντρων υποψηφίων με αναπηρίες και
 Ειδικές εκπ/κες ανάγκες
 (Με τη φροντίδα των Δ/νσεων Β/θμιας
 Εκπ/σης)
 4) Διευθυντές ΕΠΑΛ
 (Με τη φροντίδα των Δ/νσεων Β/θμιας
 Εκπ/σης)

ΘΕΜΑ: «Πανελλαδικές εξετάσεις υποψηφίων με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ημερησίων ΕΠΑΛ με το νέο σύστημα και υποψηφίων ημερησίων και εσπερινών ΕΠΑΛ (Ομάδα Α' και μαθημάτων ειδικότητας Ομάδα Β') με το παλαιό σύστημα, έτους 2016 ».

ΣΧΕΤ.: Οι με αριθμ. Φ.251/25335/Α5/15-02-2016 (ΑΔΑ: 6ΡΚΗ4653ΠΣ-ΜΜΨ) και
 Φ.151/62650/Α5/13.04.2016 (ΑΔΑ: ΨΡΒΑ4653ΠΣ-740) εγκύκλιοι μας

Για την εξέταση των υποψηφίων με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ημερησίων ΕΠΑΛ με το νέο σύστημα και υποψηφίων ημερησίων και εσπερινών ΕΠΑΛ (Ομάδα Α') και ΕΠΑΛ (Ομάδα Β') για τα μαθήματα ειδικότητας με το παλαιό σύστημα, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 12 της με αριθμ. Φ. 151/22071/Β6/2009 (ΦΕΚ 373-Β'/3.3.2009) Υ.Α. όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 2 της με αριθμ. Φ.151/2996/Β6/2010 (ΦΕΚ 55-Β'/25.01.2010) Υ.Α., του άρθρου 5 της με αριθμ. Φ.151/24463/Β6/2009 (ΦΕΚ 422-Β'/9.3.2009) Κ.Υ.Α., όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με τις με αριθμ. Φ151/39470/Β6/2010 (ΦΕΚ 529-Β'/27.4.2010), Φ.151/41773/Β6/2012 (ΦΕΚ 1289-Β'/11.4.2012) και Φ.151/64333/Α5/2015 (ΦΕΚ 721-Β'/ 27.4.2015) Κ.Υ.Α. και Φ.151/17557/Α5/ 02-02-2016 (ΦΕΚ 290/Β'), και οι διατάξεις της με αριθμ. 11586/Γ6 (ΦΕΚ 262-Β'/17.02.2011) Υπ. Απόφασης της Δ/σης Ειδικής Αγωγής.

Οι πανελλαδικές εξετάσεις θα διενεργηθούν φέτος με κοινές διαδικασίες για τους υποψηφίους ΕΠΑΛ με το νέο σύστημα και υποψηφίους ΕΠΑΛ(Ομάδα Α' και μαθήματα ειδικότητας Ομάδα Β') με το παλαιό σύστημα.

Όπως είναι γνωστό υπάρχουν δύο τρόποι εξέτασης υποψηφίων με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Συγκεκριμένα οι υποψήφιοι με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες εξετάζονται **προφορικά** ή **γραπτά** κατά περίπτωση ανάλογα με τις δυνατότητές τους. Ειδικότερα:

α) Εξετάζονται γραπτά οι υποψήφιοι που:

- i) έχουν ιδιαίτερα σοβαρά προβλήματα ακοής (κωφοί, βαρήκοοι) σε ποσοστό 67% και πάνω
- ii) παρουσιάζουν προβλήματα λόγου και ομιλίας (δυσαρθρία, τραυλισμός)
- iii) παρουσιάζουν προβλήματα επιληψίας

Αν για τις ανωτέρω αναπηρίες υπάρχει γνωμάτευση Υγειονομικής Επιτροπής που έχει εκδοθεί πριν την 1/9/11 και είναι σε ισχύ, τότε αυτή μπορεί να χρησιμοποιηθεί και να γίνει δεκτή. Σε περίπτωση που δεν έχει εκδοθεί σχετική γνωμάτευση τα μεν προβλήματα ακοής (κωφοί, βαρήκοοι), σε ποσοστό 67% και πάνω και επιληψίας πιστοποιούνται από τις Υγειονομικές Επιτροπές του ΚΕ.Π.Α. (Κέντρο Πιστοποίησης Αναπηρίας) του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, τα δε προβλήματα λόγου και ομιλίας (δυσαρθρία, τραυλισμό) από τα ΚΕΔΔΥ.

β) Εξετάζονται προφορικά, κατόπιν αίτησής τους, οι υποψήφιοι που αδυνατούν να υποστούν γραπτή εξέταση επειδή:

- i) είναι τυφλοί, σύμφωνα με το ν.958/79 (ΦΕΚ 191 Α') ή έχουν ποσοστό αναπηρίας στην όρασή τους τουλάχιστον 67% ή είναι αμβλύωπες με ποσοστό αναπηρίας στην όρασή τους τουλάχιστον 67%,

- ii) έχουν κινητική αναπηρία τουλάχιστον 67% μόνιμη ή προσωρινή που συνδέεται με τα άνω άκρα,
- iii) πάσχουν από σπαστικότητα των άνω άκρων,
- iv) πάσχουν από κάταγμα ή άλλη προσωρινή βλάβη των άνω άκρων που καθιστά αδύνατη τη χρήση τους για

γραφή,

v) παρουσιάζουν ειδικές μαθησιακές δυσκολίες όπως δυσλεξία, δυσγραφία, δυσαριθμσία, δυσαναγνωσία, δυσορθογραφία. Όταν οι υποψήφιοι της περίπτωσης αυτής επιθυμούν να απαντήσουν και **γραπτά** σε κάποια ερωτήματα, αυτά αξιολογούνται κατά τη βαθμολόγηση,

vi) παρουσιάζουν σύνθετες γνωστικές, συναισθηματικές και κοινωνικές δυσκολίες, παραβατική συμπεριφορά λόγω κακοποίησης, γονεϊκής παραμέλησης και εγκατάλειψης ή λόγω ενδοοικογενειακής βίας.

Αν για τις αναπηρίες **i) ii) και iii)** υπάρχει γνωμάτευση Υγειονομικής Επιτροπής που έχει εκδοθεί πριν την 1/9/11 και είναι σε ισχύ, τότε αυτή μπορεί να χρησιμοποιηθεί και να γίνει δεκτή. Σε περίπτωση που δεν έχει εκδοθεί σχετική γνωμάτευση οι ανωτέρω αναπηρίες πιστοποιούνται από τις Υγειονομικές Επιτροπές του ΚΕ.Π.Α. (Κέντρο Πιστοποίησης Αναπηρίας) του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.

Η υπαγωγή στην περίπτωση **iv)** πιστοποιείται από πρόσφατη σχετική ιατρική γνωμάτευση από Δημόσιο Νοσοκομείο, η οποία φέρει σφραγίδα από Συντονιστή Διευθυντή Κλινικής του Εθνικού Συστήματος Υγείας (Ε.Σ.Υ.) ή από νόμιμα εκτελούντα χρέη Συντονιστή Διευθυντή Κλινικής του Εθνικού Συστήματος Υγείας (Ε.Σ.Υ.) ή από Διευθυντή Πανεπιστημιακής Κλινικής ή από Δημόσιο Κέντρο Υγείας στην περιοχή του υποψηφίου, η οποία φέρει σφραγίδα του Διευθυντή του Κέντρου, από την οποία να προκύπτει η αδυναμία του υποψηφίου να συμμετάσχει σε γραπτή εξέταση. Στη γνωμάτευση, εκτός από το κάταγμα ή την προσωρινή βλάβη, πρέπει να πιστοποιείται ρητώς η αδυναμία χρήσης του άνω άκρου για γραφή και να αναγράφεται το χρονικό διάστημα ισχύος της γνωμάτευσης, το οποίο πρέπει να συμπίπτει με την περίοδο των εξετάσεων.

Η υπαγωγή στην περίπτωση **v)** πιστοποιείται με γνωμάτευση που χορηγείται από τα οικεία ΚΕΔΔΥ ή από τα Ιατροπαιδαγωγικά Κέντρα (ΙΠΔ) άλλων Υπουργείων, στην οποία θα αναγράφεται η ειδική μαθησιακή δυσκολία του υποψηφίου καθώς και ο τρόπος εξέτασης.

Η υπαγωγή στην περίπτωση **vi)** προκειμένου για τις προφορικές δοκιμασίες πιστοποιείται με γνωμάτευση η οποία χορηγείται από τα οικεία ΚΕΔΔΥ ή από Ιατροπαιδαγωγικά Κέντρα (ΙΠΔ) άλλων Υπουργείων και αναφέρεται σαφώς είτε σε **ιατρική βεβαίωση Δημόσιου Νοσοκομείου, που κοινοποιήθηκε σε δικαστικές αρχές, σε περίπτωση κακοποίησης του μαθητή** λόγω γονεϊκής παραμέλησης και εγκατάλειψης ή ενδοοικογενειακής βίας είτε σε **βεβαίωση από δικαστική αρχή ή εισαγγελέα ανηλίκων**, σε περίπτωση παραβατικής συμπεριφοράς, στην οποία θα αναφέρεται η διάρκεια ισχύος και θα αναγράφεται ο χρόνος επαναξιολόγησης του μαθητή.

γ)οι υποψήφιοι με διαταραχές στο φάσμα του αυτισμού εξετάζονται i) γραπτά ή ii) προφορικά.

Για τις περιπτώσεις αυτές απαιτείται γνωμάτευση που χορηγείται από τα οικεία ΚΕΔΔΥ ή από τα Ιατροπαιδαγωγικά Κέντρα (ΙΠΔ) άλλων Υπουργείων, στην οποία θα αναγράφεται η ειδική μαθησιακή δυσκολία του υποψηφίου, ο προφορικός ή ο γραπτός τρόπος εξέτασης.

Οι υποψήφιοι που υπάγονται στις περιπτώσεις της παραγράφου **(α)** και στην περίπτωση **i** της παραγράφου **(γ)** **(δηλ. γραπτή εξέταση)**, εξετάζονται στο εξεταστικό κέντρο που έχει οριστεί και για τους υποψηφίους του ΕΠΑΛ στο οποίο έχουν καταθέσει αίτηση-δήλωση συμμετοχής στις Πανελλαδικές εξετάσεις έτους 2016. Η εξέταση των υποψηφίων αυτών γίνεται σε ξεχωριστή αίθουσα και ο χρόνος εξέτασης μπορεί να παραταθεί με απόφαση της Επιτροπής του εξεταστικού κέντρου. Τα γραπτά τους συγκεντρώνονται μαζί με τα γραπτά των λοιπών υποψηφίων και διαβιβάζονται για βαθμολόγηση στο οικείο Β.Κ.

Οι υποψήφιοι που υπάγονται στις περιπτώσεις της παραγράφου **(β)** και στην περίπτωση **ii** της παραγράφου **(γ)**, **(δηλαδή προφορική εξέταση)** θα εξεταστούν **στα οικεία Βαθμολογικά Κέντρα (ΒΚ)** και στα **Ειδικά Εξεταστικά Κέντρα (Ε.Ε.Κ.)** σύμφωνα με την κατανομή στον πίνακα που επισυνάπτεται.

Όλες οι γνωματεύσεις των ΚΕΔΔΥ και των ΙΠΔ άλλων υπουργείων, για όλες τις περιπτώσεις έχουν μόνιμη ισχύ σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.17 του αρ.28 του Ν.4186/2013 (ΦΕΚ 193/Α/17-9-2013) εφόσον βρίσκονταν σε ισχύ κατά την έναρξη ισχύος του ως άνω Νόμου.

Στο γραπτό δοκίμιο κάθε εξεταζομένου σημειώνεται ο τρόπος εξέτασης του υποψηφίου και υπογράφεται από τους εξεταστές και τον Πρόεδρο της Επιτροπής.

Η Επιτροπή εξέτασης του Ειδικού Εξεταστικού Κέντρου ή του Βαθμολογικού Κέντρου αποτελείται από:

i. Τον Πρόεδρο ή ένα (1) μέλος της Επιτροπής του οικείου Β.Κ ή τον Πρόεδρο του Ειδικού Εξεταστικού Κέντρου (Ε.Ε.Κ), ως Πρόεδρο.

ii. Δύο (2) εκπαιδευτικούς λειτουργούς Δ.Ε. ΕΠΑΛ για κάθε εξεταζόμενο μάθημα από αυτούς που το δίδαξαν κατά προτίμηση, ένα τουλάχιστον σχολικό έτος κατά την τελευταία διετία ως εξεταστές-βαθμολογητές. Σε περίπτωση έλλειψης εκπαιδευτικών ΕΠΑΛ μπορούν να χρησιμοποιηθούν Γενικού Λυκείου της ίδιας ή άλλης Δ/νσης Εκπ/σης.

iii. Ένα (1) Σχολικό Σύμβουλο ή εκπαιδευτικό λειτουργό Δ.Ε., με βαθμό τουλάχιστον Δ', της ίδιας ή συγγενούς με το εξεταζόμενο μάθημα ειδικότητας ως εξεταστή – τρίτο βαθμολογητή. Ο καθηγητής πρέπει να έχει διδάξει το εξεταζόμενο μάθημα κατά προτίμηση ένα τουλάχιστον σχολικό έτος κατά την τελευταία διετία.

Σύμφωνα με τις διατάξεις της με αρ. πρωτ. Φ.151/64333/Α5/2015, ΑΔΑ:7Θ6Τ465ΦΘ3-ΦΤΑ (ΦΕΚ 721/Β'/27-04-2015) Κ.Υ.Α., και ειδικά για τη σύσταση των επιτροπών εξέτασης των υποψηφίων με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, οι οποίοι εξετάζονται στα Βαθμολογικά Κέντρα (Β.Κ.) ή στα Ειδικά Εξεταστικά Κέντρα (Ε.Ε.Κ.), δύνανται να ορίζονται για τις καταργημένες ειδικότητες των διατάξεων του άρθρου 82 του Ν.4172/2013 (ΦΕΚ 167/Α'/23-06-2013), εκπαιδευτικοί λειτουργοί Δ.Ε. α) ως εξεταστές-βαθμολογητές και β) ως εξεταστές-τρίτοι βαθμολογητές

i) Διοικητικοί υπάλληλοι, πρώην εκπαιδευτικοί Δ.Ε. των αντιστοιχών ειδικοτήτων που εξαιρέθηκαν από τη διαθεσιμότητα οι οποίοι δίδαξαν το εξεταζόμενο μάθημα κατά τη διάρκεια ενός σχολικού έτους εντός της τελευταίας τριετίας.

ii) Ορομίσθιοι εκπαιδευτικοί του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

iii) Εκπαιδευτικοί των καταργημένων ειδικοτήτων οι οποίοι δίδαξαν το εξεταζόμενο μάθημα κατά τη διάρκεια ενός σχολικού έτους εντός της τελευταίας τριετίας.

Γραμματέας της Επιτροπής ορίζεται εκπαιδευτικός λειτουργός Δ.Ε. ή διοικητικός υπάλληλος.

Με απόφαση του Προέδρου της επιτροπής του Ε.Ε.Κ. ή του Β.Κ. μπορούν να ορίζονται μέχρι εννέα (9) υπάλληλοι από το εκπαιδευτικό ή διοικητικό προσωπικό για την επικουρία του Ε.Ε.Κ. ή του Β.Κ. και δύο (2) άτομα βοηθητικό προσωπικό (επιστάτης-καθαρίστρια).

Στην Επιτροπή μπορεί να παρίσταται και ένας (1) Σύμβουλος Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης ή ο Προϊστάμενος του οικείου ΚΕΔΔΥ ή εκπαιδευτικός Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης ο οποίος υπηρετεί στο ΚΕΔΔΥ, για την παροχή διευκρινίσεων ή επεξηγήσεων σε θέματα ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών, όταν ζητηθεί από την επιτροπή.

Στο χώρο λειτουργίας της Επιτροπής εξετάσης παρευρίσκεται σχολίατρος ή άλλος ιατρός του δημοσίου ή ελλείψει αυτών ιδιώτης ιατρός, ο οποίος ορίζεται με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη μετά από εισήγηση του οικείου Διευθυντή Διεύθυνσης Δ.Ε. για την αντιμετώπιση οποιασδήποτε έκτακτης ανάγκης των εξεταζομένων. Ο οριζόμενος ιατρός οφείλει να είναι παρών μισή τουλάχιστον ώρα πριν από την έναρξη των εξετάσεων και να παραμείνει σε όλη τη διάρκεια των εξετάσεων.

Τα μέλη και η γραμματεία της Επιτροπής ορίζονται με απόφαση του Προέδρου Β.Κ ή του Ε.Ε.Κ.

Σε περίπτωση που οι εξεταζόμενοι είναι περισσότεροι από πέντε (5) σε κάθε εξεταζόμενο μάθημα, ο Πρόεδρος της Επιτροπής μπορεί να αυξάνει τον αριθμό των εξεταστών – βαθμολογητών ανάλογα με τον αριθμό των υποψηφίων και τα μαθήματα στα οποία προσέρχονται να εξεταστούν.

Επισημαίνεται ότι οι εξεταστές - βαθμολογητές θα παραλάβουν κωδικό σύμφωνα με τις οδηγίες της Διεύθυνσης Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης. Επίσης η καταχώριση της βαθμολογίας θα γίνεται στο Ε.Ε.Κ., με τη διαδικασία που προβλέπεται στο κεφάλαιο 9 της με αριθ. Φ.151/62650/Α5/13.04.2016 (ΑΔΑ: ΨΡΒΑ4653ΠΣ-740) εγκυκλίου μας, με θέμα: «Πανελλαδικές εξετάσεις υποψηφίων ημερησίων ΕΠΑΛ με το νέο σύστημα και υποψηφίων ημερησίων και εσπερινών ΕΠΑΛ (Ομάδα Α' και μαθήματα ειδικότητας ΕΠΑΛ Ομάδα Β') , έτους 2016».

Με απόφαση του Δ/ντή Δ.Ε ορίζεται ο απαραίτητος αριθμός επιτηρητών για τους υποψηφίους που εξετάζονται στα Βαθμολογικά ή στα Ειδικά Εξεταστικά Κέντρα.

Οι κωδικοί αριθμοί των Επιτροπών εξέτασης έχουν προσδιοριστεί από την Υπηρεσία μας και σας γνωστοποιούνται με συνοδευτική κατάσταση.

Παρακαλούνται **οι Δ/ντές Δ.Ε αφού ελέγξουν τη νομιμότητα των σχετικών γνωματεύσεων που υπέβαλαν οι υποψήφιοι, βάσει των ισχυουσών διατάξεων**, να αποστείλουν κατάσταση και αντίγραφα γνωματεύσεων στα οικεία Βαθμολογικά Κέντρα που λειτουργούν και ως Εξεταστικά Κέντρα Υποψηφίων με αναπηρίες και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, και στα Ειδικά Εξεταστικά Κέντρα τα οποία σας έχουν ήδη γνωστοποιηθεί.

Συγκεκριμένα, αντίγραφο της παραπάνω κατάστασης, στην οποία θα αναγράφονται τα ατομικά στοιχεία του υποψηφίου, ο κωδικός αριθμός, η ειδικότητα και ο λόγος της προφορικής εξέτασης καθώς και αντίγραφα γνωματεύσεων αποστέλλονται **στον Πρόεδρο της Επιτροπής του Βαθμολογικού Κέντρου ή στον πρόεδρο της Επιτροπής του Ειδικού Εξεταστικού Κέντρου**, ο οποίος συγκροτεί τις οικείες επιτροπές από εξεταστές - βαθμολογητές κατά προτίμηση από αυτούς που έχουν ανάλογη εμπειρία στην εξέταση μαθητών με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες .

Ο/Η Πρόεδρος θα μελετήσει τη γνωμάτευση κάθε μαθητή/τριας, προκειμένου να διασφαλίσει την ασφαλή πορεία της διαδικασίας και τις ειδικές συνθήκες που πρέπει να εξασφαλίσει ενημερώνοντας τα μέλη των επιτροπών και τους/τις επιτηρητές/τριες (π.χ. αποφυγή επίτασης του άγχους των υποψηφίων με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες που αντιμετωπίζουν και συναισθηματικές δυσκολίες, ενημέρωση ως προς την πολύ ιδιαίτερη επικοινωνιακή ιδιοσυγκρασία ή την ύπαρξη Εκπαιδευτικού Παράλληλης Στήριξης, μεγεθύνσεις κειμένων και ειδικός φωτισμός κλπ).

Παράκληση προς όλους τους εμπλεκόμενους στη διαδικασία για την τήρηση του απορρήτου των προσωπικών δεδομένων των μαθητών και για τη διαχείρισή τους με εμπιστευτικό πρωτόκολλο.

Για τη σωστή ενημέρωση των υποψηφίων που θα εξεταστούν προφορικά στα Β.Κ ή στα Ε.Ε.Κ. πρέπει να αναγράφεται στο δελτίο εξεταζομένου το Β.Κ ή το Ε.Ε.Κ εξετάσής του.

Οι **Δ/ντές Δ.Ε** οφείλουν να ενημερώσουν τους υποψήφιους για το χώρο εξέτασής τους και να αναρτηθεί σχετική ανακοίνωση.

Για τη διακίνηση των γραπτών δοκιμών από τα Ε.Ε.Κ. προς τα Βαθμολογικά Κέντρα θα σταλεί ξεχωριστή εγκύκλιος.

ΤΡΟΠΟΣ ΠΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ

Όσοι εμπíπτουν στις διατάξεις για προφορική μόνο εξέταση επειδή, λόγω της υφιστάμενης φυσικής αδυναμίας τους (**δυσλεξία, δυσγραφία, δυσαριθμσία, δυσαναγνωσία, δυσορθογραφία, φάσμα αυτισμού, κινητική αδυναμία άνω άκρων ή προβλήματα στην όραση**), αδυνατούν να εκφράσουν γραπτά τις γνώσεις τους, τους παρέχεται η ευκαιρία να τις διατυπώσουν προφορικά. Κατά τα λοιπά η εξέτάσή τους δεν διαφέρει από την εξέταση των υπόλοιπων υποψηφίων που εξετάζονται γραπτά. Οι υποψήφιοι αυτοί εξετάζονται στα ίδια θέματα με το ίδιο πρόγραμμα και την ίδια διάρκεια εξέτασης με αυτούς που εξετάζονται γραπτά.

Ειδικά ως προς την συνολική διάρκεια εξέτασης των εξεταζομένων προφορικά, πρέπει να διασαφηνιστεί ότι στη συνολική διάρκεια της προφορικής εξέτασης συμπεριλαμβάνεται

α) ο χρόνος προετοιμασίας, ο οποίος δεν μπορεί να υπερβαίνει τις τρεις (3) ώρες, όπως για όλους τους υποψηφίους των πανελλαδικών εξετάσεων, μετά την παρέλευση του οποίου οι υποψήφιοι κλείνουν τα τετράδια και περιμένουν να κληθούν από την επιτροπή

β) ο χρόνος αξιολόγησης-βαθμολόγησης που ξεκινά μετά την παρέλευση του τρίωρου χρόνου προετοιμασίας ή όταν κάποιος υποψήφιος (πριν την παρέλευση του τρίωρου) δηλώσει έτοιμος για αξιολόγηση. Η επιτροπή έχει τη δυνατότητα, εφόσον από την πορεία αξιολόγησης-βαθμολόγησης του εξεταζομένου διαπιστώσει ότι είναι βάσιμο το αίτημά του για παράταση του χρόνου αξιολόγησης-βαθμολόγησης, να του παρέχει αυτή την παράταση χρόνου για εύλογο διάστημα (έως 30 λεπτά), η οποία συνδέεται άμεσα με την εξέλιξη της αξιολόγησης-βαθμολόγησης του κάθε εξεταζόμενου και την εκτίμηση της επιτροπής.

Όσον αφορά τη διαδικασία της εξέτασης επισημαίνουμε ότι οι εξεταζόμενοι μαθητές εισέρχονται στις αίθουσες εξέτασης την ίδια ώρα που εισέρχονται και οι λοιποί εξεταζόμενοι στα εξεταστικά κέντρα, τους χορηγείται το τετράδιο και αναγράφουν τα ατομικά τους στοιχεία στους οικείους χώρους (αν αδυνατούν από μόνοι τους βοηθούνται από τους επιτηρητές). Μετά τον έλεγχο της ταυτοπροσωπίας και της ορθής αναγραφής των ατομικών στοιχείων, αυτά καλύπτονται από τους επιτηρητές με αδιαφανές αυτοκόλλητο ώστε να καθίσταται ανώνυμο το κάθε τετράδιο.

Επειδή φέτος οι υποψήφιοι εξετάζονται σε Παλαιό και Νέο σύστημα θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή ώστε κάθε υποψήφιος να πάρει τα θέματα που αντιστοιχούν στην περίπτωση του (Νέο -Παλαιό σύστημα και Ημερήσια-Εσπερινά). Οι υποψήφιοι του Νέου και του Παλαιού συστήματος εξετάζονται σε κοινά Ε.Ε.Κ. ή σε Β.Κ., σε κοινή ώρα εξέτασης. **Οι καταστάσεις και τα αυτοκόλλητα είναι διαφορετικά για τους υποψηφίους που προέρχονται από ημερήσια ΕΠΑΛ και διαφορετικά για τους υποψηφίους από τα εσπερινά ΕΠΑΛ και θα αναγράφεται η ένδειξη ΝΕΟ για το ΝΕΟ ΣΥΣΤΗΜΑ και ΠΑΛΑΙΟ για το ΠΑΛΑΙΟ ΣΥΣΤΗΜΑ.**

Αμέσως μετά τη λήψη των θεμάτων ο Πρόεδρος της επιτροπής μεριμνά για:

α) τη διανομή αντιγράφου των θεμάτων σε κάθε εξεταζόμενο, οπότε αρχίζει και ο χρόνος έναρξης της εξέτασης. Ο επιτηρητής μπορεί να αναγνώσει τα θέματα αν ζητηθεί από τον εξεταζόμενο. Είναι αυτονόητο ότι οι διατάξεις για τις υποχρεώσεις των εξεταζομένων ισχύουν και για τους υποψήφιους αυτούς από τη στιγμή που θα εισέλθουν στο εξεταστικό κέντρο και μέχρι την ολοκλήρωση της εξέτασής τους. Την ευθύνη για την τήρηση της τάξης και της ομαλότητας διεξαγωγής της εξέτασης για όσο χρόνο οι εξεταζόμενοι μελετούν τα θέματα και προετοιμάζονται για να παρουσιάσουν στην επιτροπή έχουν οι επιτηρητές και η επιτροπή κατά τη διάρκεια της εξέτασής τους. Η αρμοδιότητα τυχόν επιβολής στους εξεταζομένους των προβλεπόμενων πειθαρχικών ποινών ανήκει στην Επιτροπή Εξέτασης, στην οποία αναφέρουν οι επιτηρητές οποιοδήποτε πρόβλημα τυχόν ανακύψει.

β) τη συγκέντρωση των βαθμολογητών και αναβαθμολογητών – μελών της Επιτροπής του κάθε μαθήματος πριν την έναρξη της εξέτασης και αμέσως μετά τη λήψη των θεμάτων, προκειμένου να συζητήσουν και να ομογενοποιήσουν την κρίση τους ώστε να επιτύχουν σύγκλιση των απόψεων τους για τις ζητούμενες απαντήσεις. Η Επιτροπή δηλαδή λειτουργεί κατά ανάλογο τρόπο που λειτουργεί και η ομάδα βαθμολογητών στο Βαθμολογικό Κέντρο. Με αυτό τον τρόπο όλοι οι εξεταστές θα είναι προετοιμασμένοι όταν θα προσέλθουν οι εξεταζόμενοι ενώπιόν τους για την προφορική εξέταση και η κρίση τους θα είναι πιο αντικειμενική και άμεση.

Στους εξεταζόμενους παρέχεται ο χρόνος προετοιμασίας, ο οποίος είναι τουλάχιστον ίσος με το χρόνο δυνατής αποχώρησης και δεν μπορεί να υπερβεί τις τρεις ώρες, προκειμένου να μελετήσουν, να κατανοήσουν τα θέματα και να κρατήσουν, εφόσον το επιθυμούν, σημειώσεις στο τετράδιό τους για να τις χρησιμοποιήσουν όταν θα προσέλθουν στην

Επιτροπή. Όταν είναι έτοιμοι ή όταν παρέλθει ο τρίωρος χρόνος προετοιμασίας, προσέρχεται ο κάθε ένας ξεχωριστά στην αίθουσα όπου παρευρίσκονται τα μέλη της Επιτροπής Εξέτασης. Στην αίθουσα αυτή παρευρίσκονται υποχρεωτικά τα τρία μέλη (οι δύο βαθμολογητές και ο τρίτος βαθμολογητής) και δυνητικά, εφόσον ο αριθμός των Επιτροπών το επιτρέπει, ο Πρόεδρος ή ο Γραμματέας της Επιτροπής ή και οι δύο.

Επίσης στην Επιτροπή μπορεί να παρίσταται και ένας (1) Σύμβουλος Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης ή ο Προϊστάμενος του οικείου ΚΕΔΔΥ ή εκπαιδευτικός Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης ο οποίος υπηρετεί στο ΚΕΔΔΥ, για την παροχή διευκρινίσεων ή επεξηγήσεων σε θέματα ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών, την ενημέρωση των μελών των επιτροπών πριν την παράδοση των θεμάτων για τη φύση των δυσκολιών των μαθητών και όποτε άλλοτε ζητηθεί από την επιτροπή. Οι εκπαιδευτικοί, ο/η σχολ. σύμβουλος Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης και ο/η προϊστάμενος/μένη ΚΕΔΔΥ δεν μπαίνουν στις αίθουσες αφού δοθούν τα θέματα και σε καμία περίπτωση δεν αναπτύσσουν συζήτηση με τους/τις εξεταζόμενους/νες σχετικά με αυτά και τις απαντήσεις τους. Αν παραστεί ανάγκη οποιασδήποτε εξατομικευμένης βοήθειας (π.χ. να διαβάσει κάποιος ξανά τα θέματα στον εξεταζόμενο), οι επιτηρητές/τριες την παρέχουν σύμφωνα με τις οδηγίες που έχουν δοθεί στην αρχική ενημέρωση από τους ειδικούς. Αν ο/η μαθητής/τρια συνοδεύεται από εκπαιδευτικό Παράλληλης Στήριξης, αυτός/ή μπορεί να παρίσταται κατά την εξέταση, χωρίς να συμμετέχει στη διαδικασία.

Ο εξεταζόμενος αναπτύσσει προφορικά στα τρία μέλη - εξεταστές τις απαντήσεις του στα θέματα, με όποια σειρά επιθυμεί. Κατά τη διάρκεια της ανάπτυξης των απαντήσεων του μπορεί να συμβουλευτεί τις σημειώσεις του στο τετράδιο.

Στην περίπτωση που επιθυμεί να απαντήσει γραπτά σε κάποια ερωτήματα, εκφράζει αυτή την επιθυμία του στους βαθμολογητές, όταν προσέρχεται ενώπιον της Επιτροπής, και το δηλώνει εγγράφως στο γραπτό του δοκίμιο, ώστε οι σχετικές απαντήσεις να αξιολογηθούν γραπτά και όχι προφορικά. Η γραπτή δήλωση του υποψηφίου υπογράφεται από τους εξεταστές και τον Πρόεδρο της Επιτροπής. Όταν ολοκληρώσει την εξέτασή του παραδίδει το τετράδιο στον Πρόεδρο ή στον Γραμματέα της Επιτροπής και αποχωρεί από την αίθουσα και το Εξεταστικό Κέντρο. Ο Πρόεδρος ή ο Γραμματέας της επιτροπής παραδίδει αμέσως και πριν από την είσοδο άλλου εξεταζόμενου το τετράδιο στον πρώτο βαθμολογητή, ο οποίος αναγράφει το βαθμό που έδωσε στον εξετασθέντα και υπογράφει στις οικείες θέσεις. Στη συνέχεια παραδίδει το γραπτό στον Πρόεδρο ή τον Γραμματέα, ο οποίος, αφού επικαλύψει με αδιαφανές αυτοκόλλητο το βαθμό του πρώτου βαθμολογητή, δίνει το γραπτό στο δεύτερο βαθμολογητή, ο οποίος ακολουθεί την ίδια διαδικασία με τον πρώτο.

Μετά την παράδοση του γραπτού από το δεύτερο βαθμολογητή, αποκαλύπτεται ο βαθμός του πρώτου και, εφόσον υπάρχει διαφορά μεγαλύτερη των δώδεκα μονάδων, επικαλύπτονται οι βαθμοί και των δύο βαθμολογητών και το γραπτό παραδίδεται στον τρίτο βαθμολογητή (αναβαθμολογητή) για την προβλεπόμενη αναβαθμολόγηση. Ακολουθεί η καταχώριση της βαθμολογίας στο Ε.Ε.Κ. με το ειδικό λογισμικό.

Τονίζεται δε, ότι είναι αναγκαίο οι βαθμολογητές να έχουν υπόψη τους τα εξής : Στα τετράδια θα αναγράφεται εκτός από το συνολικό βαθμό και η αναλυτική βαθμολογία, όπως αυτή κατανέμεται στα θέματα από την Κεντρική Επιτροπή σύμφωνα με το υπόδειγμα ΠΡΟΤΥΠΟ ΕΝΤΥΠΟ ΑΝΑΛΥΤΙΚΗΣ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ κατά μάθημα που θα αποστέλλεται από την ΚΕΕ κάθε μέρα εξέτασης. Το έντυπο αυτό θα διανέμεται σε όλους τους βαθμολογητές, οι οποίοι για τα κουτάκια που αντιστοιχούν σε ερώτημα θα συμπληρώνουν βαθμό [και μηδέν (0)] και στο στέλεχος και στο απόκομμα, ενώ τα κουτάκια, τα οποία δεν αντιστοιχούν σε ερώτημα θα μένουν κενά.

Σημειώνεται ότι οι εξεταστές κατά την διάρκεια της εξέτασης μπορούν να κρατούν σημειώσεις για να διευκολύνονται στη σωστή αξιολόγηση του εξεταζόμενου, όμως πρέπει με ευθύνη των ίδιων και του Προέδρου ή της Γραμματείας της επιτροπής κανένα από τα άλλα δύο μέλη – εξεταστές να μην λαμβάνει γνώση των σημειώσεων αυτών ούτε και του βαθμού που δίνουν τελικά. Ο κάθε εξεταστής καταστρέφει με ευθύνη του τις σημειώσεις που τυχόν κράτησε αμέσως μόλις ολοκληρώσει την αξιολόγησή του. Απαγορεύεται επίσης να παρέχει οποιαδήποτε πληροφορία στον εξεταζόμενο ή σε οποιονδήποτε τρίτο σχετική με τη βαθμολογία της εξέτασης. Αυτονόητο είναι επίσης ότι απαγορεύεται η είσοδος στο εξεταστικό κέντρο οποιουδήποτε άλλου προσώπου εκτός των επιτηρητών, των μελών της επιτροπής εξέτασης και του ιατρού.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

Οι υποψήφιοι με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες πρέπει κατά τη διάρκεια της εξέτασης να αντιμετωπίζονται με τέτοιο τρόπο, ώστε να είναι σε καλή ψυχολογική κατάσταση και να αποδώσουν σύμφωνα με τις γνώσεις και τις ικανότητές τους.

Η αξιολόγηση με προφορικές δοκιμασίες στα Κέντρα Εξέτασης υποψηφίων με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες συνιστά μια διαφοροποιημένη προσέγγιση που απορρέει από τις διαφοροποιημένες διδακτικές πρακτικές που έχουν εφαρμοστεί προκειμένου να υποστηρίξουν μαθητές με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Πρόκειται για μαθητές ικανούς/ές να παρακολουθήσουν το πλήρες Αναλυτικό Πρόγραμμα της τάξης τους και εμποδίζονται από

δυσκολίες στη διαχείριση του χρόνου, του γραπτού λόγου και στην απόδοση των γνώσεών τους με τους κοινούς τρόπους εξέτασης. Η προφορική διαδικασία εξέτασης των μαθητών/τριών με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες δίνει την ευκαιρία στους μαθητές/τριες να αποδώσουν σύμφωνα με τις γνώσεις τους και την προσπάθειά τους.

Α) Όσον αφορά τους/τις μαθητές/τριες με Διαταραχές Αυτιστικού Φάσματος (Δ.Α.Φ.) προτείνονται τα εξής:

Κατά την τρίωρη αξιολόγηση των μαθητών/τριών με Διαταραχές Αυτιστικού Φάσματος επιτρέπονται οι ρουτίνες που επιθυμούν και δεν παραβιάζουν τους γενικούς κανονισμούς (π.χ. ένα συγκεκριμένο αντικείμενο πάνω στο θρανίο ή μια συγκεκριμένη θέση σε σχέση με το φωτισμό κλπ). Επίσης φροντίζουμε για την αποφυγή ερεθισμάτων που παρενοχλούν τους μαθητές με Δ.Α.Φ. να συγκεντρωθούν και αφορούν την ιδιαίτερη λειτουργικότητά τους ως προς τις αισθήσεις τους (θόρυβοι ή συζητήσεις στο φόντο της αίθουσας, αποφυγή βλεμματικής επαφής, μεταβολές του φωτισμού κλπ)..

Κατά την αξιολόγηση-βαθμολόγηση οι μαθητές/τριες με Διαταραχές Αυτιστικού Φάσματος έχουν ανάγκη από πολύ συγκεκριμένες και προβλέψιμες διαδικασίες οι οποίες βοηθούν στη μέγιστη απόδοσή τους (π.χ. μπορεί να ζητήσουν να σταθούν όρθιοι/ες ή να καθίσουν πιο πλάγια, μπορεί να αποδιοργανώνονται από το επίμονο βλέμμα, μπορεί να χρειάζονται να συμβουλευονται το γραπτό τους). Οι ερωτήσεις που απευθύνονται από τον/τη βαθμολογητή/τρια χρειάζεται να είναι σύντομες και συγκεκριμένες, να δίνονται κατά μικρότερες περιόδους και να αποφεύγονται οι γενικού τύπου ερωτήσεις-παρατηρήσεις. Χρειάζεται να απευθύνονται παραινετικές ερωτήσεις, σε κάθε φάση της αξιολόγησης-βαθμολόγησης και να μεσολαβεί μικρός χρόνος αναμονής ή σιωπής προκειμένου ο/η μαθητής/τρια να απαντήσει.

Οι μαθητές/τριες με Δ.Α.Φ. που συνοδεύονται από Εκπαιδευτικό Παράλληλης Στήριξης (Π.Σ.) δικαιούνται να συνοδεύονται από τον/τη συγκεκριμένο/η εκπαιδευτικό και στην αξιολόγηση-βαθμολόγηση, ώστε να επιτυγχάνουν την εξοικείωση που χρειάζονται. Οι εκπαιδευτικοί Π.Σ. δεν παρεμβαίνουν, δεν εξηγούν, δεν βοηθούν τον/την εξεταζόμενο/η αλλά μπορούν να υποστηρίξουν τον/τη μαθητή/τρια με τις μη λεκτικές παραινέσεις και τους οπτικούς δείκτες που έχουν καθιερώσει μεταξύ τους προκειμένου να επιτυγχάνεται η συνεργασία.

Β) Όσον αφορά τους/τις μαθητές/τριες με Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες (ε.μ.δ.) προτείνονται τα εξής:

Οι μαθητές με ειδικές μαθησιακές δυσκολίες (δυσλεξία, δυσγραφία, δυσαναγνωσία, δυσορθογραφία) αντιμετωπίζουν **κυρίως** δυσκολίες στη διαχείριση του γραπτού λόγου και στην αυθόρμητη παραγωγή γραπτού και ρέοντος λόγου (π.χ. δυσκολίες στην ανάγνωση μεγάλων κειμένων, ασυνέπειες ως προς την ορθή γραφή και τη σύνταξη αγνόηση των συμβόλων τονισμού και στίξης, κλπ). Για τον λόγο αυτό άλλωστε αξιολογούνται με προφορικές δοκιμασίες. Έχουν βέβαια το δικαίωμα κατά το στάδιο της προετοιμασίας του θέματος να χρησιμοποιούν πρόχειρο, όπου θα καταγράψουν τις σκέψεις τους και στη συνέχεια να αναπτύξουν προφορικά τις απαντήσεις τους. Επίσης δικαιούνται στην περίπτωση που επιθυμούν να απαντήσουν γραπτά σε κάποια ερωτήματα, αυτά να αξιολογούνται κατά τη βαθμολόγηση.

Συχνά συνεμφανίζουν δυσκολίες στην Συγκέντρωση και στην Επικέντρωση Προσοχής και απορροφούνται από τους θορύβους του «φόντου» (συζητήσεις στον διάδρομο, θορυβώδης κινητικότητα κλπ). Οι επιτηρητές προτείνεται να βοηθούν τους μαθητές/τριες με παραινέσεις ως προς τη συγκέντρωση και ως προς την τήρηση του χρόνου και να εξασφαλίζουν την αδιατάρακτη ροή της διαδικασίας.

Κατά την αξιολόγηση- βαθμολόγηση των μαθημάτων των θετικών επιστημών καταβάλλεται προσπάθεια να αξιολογηθούν οι γνώσεις, η ανάπτυξη σκεπτικού και στρατηγικής επίλυσης των προβλημάτων πέραν των υπολογιστικών και διαχειριστικών δυσκολιών (π.χ. αναριθμητισμό) που άλλωστε συνιστούν μέρος των δυσκολιών των μαθητών με ε.μ.δ. Οι μαθητές/τριες που αντιμετωπίζουν ε.μ.δ. του τύπου δυσαριθμησίας, αστοχούν πολλές φορές στη χρήση των συμβόλων και των προσήμων. Προκειμένου να μην καταναλώσουν όλο τον χρόνο τους στη λάθος κατεύθυνση μπορεί να υποδειχθεί με μια γενική παραίνεση να προσέξουν τα σύμβολα και τα πρόσημα. Αν στην απάντηση κάποιου θέματος απαιτείται γραφική παράσταση και ο υποψήφιος αδυνατεί να γράψει, ο εξεταστής μπορεί να σχεδιάσει τη γραφική παράσταση καθ' υπόδειξη του εξεταζόμενου. Αν κατά τη διάρκεια της προετοιμασίας των θεμάτων ή κατά τη διάρκεια της εξέτασης ο εξεταζόμενος ζητήσει την ανάγνωση κάποιου θέματος, τότε ο επιτηρητής ή ο εξεταστής αντίστοιχα θα μπορούσε να επαναλάβει άλλη μία φορά την ανάγνωση κάποιου θέματος. Κατά την αξιολόγηση-βαθμολόγηση προτείνεται οι υποψήφιοι να συμβουλευονται ιδιαίτερος τις σημειώσεις στο πρόχειρό τους. Στην περίπτωση των υποψηφίων με δυσλεξία ή δυσορθογραφία και εκτός από την περίπτωση των ασκήσεων γραμματικής δεν λαμβάνονται υπόψη τα ορθογραφικά λάθη.

Επισημαίνεται ότι η ιδιαίτερη μεταχείριση των εξεταζόμενων **δε συνιστά σε καμία περίπτωση επιεική αξιολόγηση ή άλλης μορφής ιδιαίτερη μεταχείριση**, αλλά σκοπεύει μόνο στην παροχή της δυνατότητας να εξωτερικεύσουν τις γνώσεις, τις οποίες λόγω της πάθησής τους αδυνατούν να εξωτερικεύσουν με το γραπτό λόγο. Είναι αυτονόητο ότι, όλοι οι συμμετέχοντες στην επιτροπή εξέτασης των μαθητών με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες δεν επιτρέπεται να συμπεριφέρονται περιφρονητικά ή απαξιωτικά έναντι των εξεταζόμενων.

ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΕΣ ΛΥΚΕΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΕΔΡΟΥΣ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ

1. Παρακαλούνται οι Διευθυντές των Λυκείων να διανείμουν το συνημμένο έντυπο «ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΤΡΟΠΟ ΠΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ» στους υποψηφίους που θα εξεταστούν προφορικά στις πανελλαδικές εξετάσεις.

2. Παρακαλούνται οι Πρόεδροι των Επιτροπών Εξέτασης των υποψηφίων με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες να διανείμουν την πρώτη μέρα των πανελλαδικών εξετάσεων το συνημμένο έντυπο «ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΤΡΟΠΟ ΠΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ» στους υποψηφίους που θα εξεταστούν προφορικά στις πανελλαδικές εξετάσεις.

Συνημμένα: ΕΝΤΥΠΟ «ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΤΡΟΠΟ ΠΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ»

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ Δ. ΠΑΝΤΗΣ

Συνοδευτικά :

- 1) Πίνακας κατανομής υποψηφίων
- 2) Κατάσταση με κωδικούς

Εσωτερική διανομή:

1. Γραφ. κ. Υπουργού
2. Γραφ. Γεν. Γραμματέα
3. Γενική Δ/ση Στρατηγικού Σχεδιασμού, Προγραμματισμού και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
4. Δ/ση Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης
5. Δ/ση Επαγγελματικής Εκπ/σης
6. Δ/ση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
7. Δ/ση Ηλεκτρονικών-Δικτυακών Υποδομών
8. Δ/ση Εξετάσεων και Πιστοποιήσεων Τμήμα Α'

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΤΡΟΠΟ ΠΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ

- Οι υποψήφιοι που εμπίπτουν στις διατάξεις για προφορική εξέταση, λόγω της υφιστάμενης φυσικής αδυναμίας τους (**δυσλεξία, δυσγραφία, δυσαριθμησία, δυσαναγνωσία, δυσορθογραφία, φάσμα αυτισμού, κινητική αδυναμία άνω άκρων ή προβλήματα στην όραση**), αδυνατούν να εκφράσουν γραπτά τις γνώσεις τους και γι' αυτό τους παρέχεται η ευκαιρία να τις διατυπώσουν προφορικά. **Κατά τα λοιπά η εξέτασή τους δεν διαφέρει από την εξέταση των υπολοίπων που εξετάζονται γραπτά. Έτσι λοιπόν αυτοί εξετάζονται στα ίδια θέματα με το ίδιο πρόγραμμα και την ίδια διάρκεια εξέτασης με αυτούς που εξετάζονται γραπτά.**

- Οι υποψήφιοι πρέπει να προσέρχονται στα εξεταστικά κέντρα τουλάχιστον μισή ώρα πριν την έναρξη των εξετάσεων, να ακολουθούν τις συστάσεις των εκπαιδευτικών για την κατανομή των υποψηφίων στις σωστές αίθουσες **και να έχουν πάντα μαζί τους το δελτίο εξεταζομένου (καρτελάκι)** και αν επιθυμούν ένα μπουκαλάκι νερό ή αναψυκτικό.

Μετά την κατανομή τους στις αίθουσες, τους χορηγείται το τετράδιο και αναγράφουν τα ατομικά τους στοιχεία στους οικείους χώρους (αν αδυνατούν από μόνοι τους βοηθούνται από τους επιτηρητές). Είναι αυτονόητο ότι οι διατάξεις για τις υποχρεώσεις των εξεταζομένων ισχύουν και για τους υποψήφιους με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες από τη στιγμή που θα εισέλθουν στο εξεταστικό κέντρο και μέχρι την ολοκλήρωση της εξέτασής τους.

- Στους εξεταζόμενους παρέχεται χρόνος προετοιμασίας, ο οποίος είναι τουλάχιστον ίσος με το χρόνο δυνατής αποχώρησης και δεν μπορεί να υπερβεί **τις τρεις (3) ώρες**, προκειμένου να μελετήσουν, να κατανοήσουν τα θέματα και να κρατήσουν, εφόσον το επιθυμούν, σημειώσεις στο τετράδιο τους, για να τις χρησιμοποιήσουν όταν θα προσέλθουν στην επιτροπή προκειμένου να εξεταστούν. Ο επιτηρητής μπορεί να αναγνώσει τα θέματα, αν αυτό ζητηθεί από τον εξεταζόμενο. Μετά την παρέλευση του χρόνου προετοιμασίας οι υποψήφιοι κλείνουν τα τετράδια και περιμένουν να κληθούν από την επιτροπή.

Όταν είναι έτοιμοι ή όταν παρέλθει ο τρίωρος χρόνος προετοιμασίας, προσέρχεται ο καθένας ξεχωριστά στην αίθουσα όπου παρευρίσκονται τα μέλη της Επιτροπής Εξέτασης για την αξιολόγησή-βαθμολόγησή του. Στην αίθουσα αυτή παρευρίσκονται υποχρεωτικά τα τρία μέλη, δηλαδή οι δύο βαθμολογητές και ένας τρίτος βαθμολογητής, για την περίπτωση της αναβαθμολόγησης.

Επίσης στην Επιτροπή μπορεί να παρίσταται και ένας (1) Σύμβουλος Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης ή ο Προϊστάμενος του οικείου ΚΕΔΔΥ ή εκπαιδευτικός Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης ο οποίος υπηρετεί στο ΚΕΔΔΥ, για την παροχή διευκρινίσεων ή επεξηγήσεων σε θέματα ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών, όταν ζητηθεί από την Επιτροπή.

Η επιτροπή έχει την δυνατότητα, εφόσον από την πορεία αξιολόγησης-βαθμολόγησης του εξεταζομένου διαπιστώσει ότι είναι βάσιμο το αίτημά του για παράταση του χρόνου αξιολόγησης-βαθμολόγησης, να του παράσχει αυτή την παράταση χρόνου για εύλογο διάστημα (έως 30 λεπτά).

Ο εξεταζόμενος αναπτύσσει προφορικά στα τρία μέλη – εξεταστές τις απαντήσεις του στα θέματα, με όποια σειρά επιθυμεί. Κατά τη διάρκεια της ανάπτυξης των απαντήσεών του μπορεί να συμβουλευτεί τις σημειώσεις του στο τετράδιο. Στην περίπτωση που επιθυμεί **να απαντήσει γραπτά σε κάποια ερωτήματα, εκφράζει αυτή την επιθυμία του στους βαθμολογητές**, όταν προσέρχεται ενώπιον της Επιτροπής **και το δηλώνει εγγράφως στο γραπτό του δοκίμιο**, (π.χ. γράφει «επιθυμώ να εξεταστώ γραπτώς στο ερώτημα 2.1.»). Έτσι οι σχετικές απαντήσεις θα αξιολογηθούν **γραπτά και όχι προφορικά**. (Στην περίπτωση των υποψηφίων με δυσλεξία ή δυσορθογραφία και εκτός από την περίπτωση των ασκήσεων γραμματικής δεν λαμβάνονται υπόψη τα ορθογραφικά λάθη.)

Αν κατά τη διάρκεια της προετοιμασίας των θεμάτων ή κατά τη διάρκεια της εξέτασης ο εξεταζόμενος ζητήσει την ανάγνωση κάποιου θέματος, τότε ο επιτηρητής ή ο εξεταστής αντίστοιχα θα μπορούσε να επαναλάβει άλλη μία φορά την ανάγνωση κάποιου θέματος.

- Επισημαίνεται ότι η διαφοροποιημένη διαδικασία που προβλέπει η προφορική αξιολόγηση-βαθμολόγηση **δε συνιστά σε καμία περίπτωση επιεική αξιολόγηση ή άλλης μορφής ιδιαίτερη μεταχείριση**, αλλά σκοπεύει μόνο στην παροχή της δυνατότητας σε αυτούς τους υποψήφιους να εξωτερικεύσουν τις γνώσεις, τις οποίες λόγω της πάθησής τους αδυνατούν να εξωτερικεύσουν με τον γραπτό λόγο.

ΤΜΗΜΑ Α' της ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΩΝ του ΥΠ.Π.Ε.Θ.